

1. Podstawy psychologii dla nauczycieli

Kod przedmiotu		Nazwa przedmiotu	Podstawy psychologii dla nauczycieli	
Kierunek			Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna – studia jednolite magisterskie	
Rodzaj przedmiotu lub modułu			B. Moduł kształcenia nauczycielskiego – przedmioty	
Profil kształcenia (studiów)		praktyczny		
Semestr		1		
Osoba koordynująca przedmiot		Dr hab. Barbara Harwasz-Napierała		
Osoby prowadzące zajęcia		Dr hab. Barbara Harwasz-Napierała – 240 godz. wykładu, studia stacjonarne i niestacjonarne. Dr Katarzyna Napierała-Rydz - 240 godz. ćwiczeń, studia stacjonarne. Dr Krzysztof Kolecki – 360 godz. studia niestacjonarne.		
Język prowadzenia zajęć		Język polski		
Wymiar godzinowy zajęć i pracy studenta				
			Stacjonarne	Niestacjonarne
1. Wykłady (wspólny udział nauczycieli akademickich i studentów)			120	120
2. Inne formy (wspólny udział nauczycieli akademickich i studentów)			120	120
Razem 1+2			240	240
3. Praktyki (realizowane samodzielnie przez studentów)			—	—
4. Praca własna studenta (w tym prace domowe i projektowe, przygotowanie się do zaliczenia/egzaminu)			210	210
Razem 3+4			210	210
SUMA 1+2+3+4			450	450
Łącznie punktów ECTS wg planu studiów			18	18
Wymagania wstępne i dodatkowe				
Zaliczone przedmioty: Podstawy pedagogiki: Wiedza o świecie Podstawy pedagogiki: Wiedza o relacjach ja-świat (rozumienie) Podstawy psychologii dla nauczycieli				
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
	OPIS PRZEDMIOTOWEGO EFEKTU UCZENIA SIĘ			SYMBOL EKK (odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się)
	ma wiedzę:			
1.	zna w pogłębionym stopniu, zaczerpnięte z dorobku psychologii teorie, zasady, metody i narzędzia mające praktyczne zastosowanie lub znaczenie w edukacji, socjalizacji i wychowaniu			PED.JM_W01
2.	ma wiedzę dotyczącą klasycznych i współczesnych teorii rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania (kształcenia) oraz ich wartości aplikacyjnych; potrafi je krytycznie oceniać i twórczo z nich korzystać			PED.JM_W06
3.	posiada wiedzę w zakresie zróżnicowanych możliwości dzieci/uczniów w okresie przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym, wynikających z opóźnień, zaburzeń lub przyspieszenia rozwoju i			PED.JM_W11

	dostosowywania do nich zadań rozwojowych i edukacyjnych	
4.	ma wiedzę dotyczącą znaczenia i możliwości celowego oraz różnorodnego wykorzystania zabawy w procesie wychowywania i kształcenia dzieci	PED.JM_W19
5.	ma wiedzę dotyczącą głównych środowisk wychowawczych, ich specyfiki i procesów w nich zachodzących	PED.JM_W20
	ma następujące umiejętności:	
1.	formułuje i rozwiązuje złożone i nietypowe problemy edukacyjne i wychowawcze dzięki właściwemu doborowi, opracowaniu i wykorzystaniu materiałów źródłowych i informacyjnych oraz metod i narzędzi psychologii, a także wykonuje zadania właściwe dla działalności zawodowej w zakresie pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej	PED.JM_U01
2.	komunikuje się i potrafi prowadzić debatę na tematy zawodowe z zakresu edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej z nauczycielami, pedagogami, psychologami i innymi specjalistami zajmującymi się edukacją i wychowaniem	PED.JM_U03
3.	dokonyuje obserwacji sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, analizuje je, wykorzystując wiedzę pedagogiczno-psychologiczną i aksjologiczną oraz proponuje rozwiązania problemów	PED.JM_U06
4.	projektuje i prowadzi badania pedagogiczne oraz posiada umiejętności w zakresie: rozpoznawania potrzeb, możliwości, uzdolnień każdego dziecka/ucznia, a także planowania, realizacji i oceny spersonalizowanych programów kształcenia i wychowania	PED.JM_U07
5.	wykorzystuje w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska nauczania-uczenia się, uwzględniając specyficzne potrzeby i możliwości grupy, jak i poszczególnych dzieci/uczniów	PED.JM_U08
6.	skutecznie wykorzystuje w pracy z dzieckiem/uczniem informacje uzyskane na jego temat od specjalistów (psychologa, logopedy, pedagoga, lekarza) i rodziców	PED.JM_U18
	posiada następujące kompetencje społeczne i interpersonalne:	
1.	posiada kompetencje interpersonalne pozwalające na budowanie relacji wzajemnego zaufania między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami/opiekunami dziecka/ucznia oraz włączanie ich w działania sprzyjające efektywności edukacji	PED.JM_K05
2.	pracuje efektywnie w zespole, pełniąc różne role; posiada umiejętność współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami i rodzicami dzieci/uczniów oraz innymi członkami społeczności przedszkolnej/szkolnej oraz lokalnej	PED.JM_K07
3.	porozumiewa się z osobami z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowo rozwiązuje konflikty oraz tworzy dobrą atmosferę dla komunikacji w grupie przedszkolnej/klasie szkolnej i poza nią	PED.JM_K08
	w zakresie własnego rozwoju:	
1.	projektuje ścieżkę własnego rozwoju, uwzględniając m.in. samodoskonalenie oraz profilaktykę wypalenia zawodowego	PED.JM_R03
2.	analizuje i ocenia prawidłowość oraz poziom skuteczności własnych działań dydaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych i ustala obszary wymagające modyfikacji, ciągłego doskonalenia swojej pracy (tzw. refleksyjny praktyk)	PED.JM_R04

Cele kształcenia

Nadrzędnym celem realizacji przedmiotu jest przygotowanie przyszłych absolwentów do pełnienia roli (wykonywania zawodu) pedagoga, opiekuna, wychowawcy i nauczyciela zgodnie z obowiązującymi standardami kształcenia nauczycieli.

Po zakończeniu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela absolwent:

1) posiada wiedzę na temat: rozwoju człowieka w cyklu życia, zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym, poszerzoną w odniesieniu do odpowiednich etapów edukacyjnych, procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, w tym w działalności pedagogicznej

(dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej), oraz ich prawidłowości i zakłóceń, wychowania i kształcenia, w tym ich filozoficznych, społeczno-kulturowych, psychologicznych, biologicznych i medycznych podstaw, współczesnych teorii dotyczących wychowania, uczenia się i nauczania oraz różnorodnych uwarunkowań tych procesów, głównych środowisk wychowawczych, ich specyfiki i procesów w nich zachodzących, projektowania i prowadzenia badań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej, poszerzoną w odniesieniu do odpowiednich etapów edukacyjnych i uwzględniającą specjalne potrzeby edukacyjne uczniów z zaburzeniami w rozwoju, podmiotów działalności pedagogicznej (dzieci, uczniów, rodziców i nauczycieli) i partnerów szkolnej edukacji (np. instruktorów harcerskich) oraz specyfiki funkcjonowania dzieci i młodzieży w kontekście prawidłowości i nieprawidłowości rozwojowych,

2) w zakresie umiejętności: potrafi dokonywać obserwacji sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz psychologii do analizowania i interpretowania określonego rodzaju sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, a także motywów i wzorów zachowań uczestników tych sytuacji, potrafi posługiwać się wiedzą teoretyczną z zakresu pedagogiki, psychologii oraz dydaktyki i metodyki szczegółowej w celu diagnozowania, analizowania i prognozowania sytuacji pedagogicznych oraz dobierania strategii realizowania działań praktycznych na poszczególnych etapach edukacyjnych, potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności związane z działalnością pedagogiczną (dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą), korzystając z różnych źródeł (w języku polskim i obcym) i nowoczesnych technologii, posiada umiejętności diagnostyczne pozwalające na rozpoznawanie sytuacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, opracowywanie wyników obserwacji i formułowanie wniosków, posiada rozwinięte kompetencje komunikacyjne: potrafi porozumiewać się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk, będącymi w różnej kondycji emocjonalnej, dialogowo rozwiązywać konflikty i konstruować dobrą atmosferę dla komunikacji w klasie szkolnej, potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych związanych z odpowiednimi etapami edukacyjnymi, potrafi dobierać i wykorzystywać dostępne materiały, środki i metody pracy w celu projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) oraz wykorzystywać nowoczesne technologie do pracy dydaktycznej, potrafi kierować procesami kształcenia i wychowania, posiada umiejętność pracy z grupą (zespołem wychowawczym, klasowym), potrafi animować prace nad rozwojem uczestników procesów pedagogicznych, wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy oraz inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie, potrafi pracować z uczniami, indywidualizować zadania i dostosowywać metody i treści do potrzeb i możliwości uczniów w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) oraz zmian zachodzących w świecie i w nauce, potrafi pracować w zespole, pełniąc różne role; umie podejmować i wyznaczać zadania; posiada elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych), posiada umiejętność współpracy z innymi nauczycielami, pedagogami i rodzicami uczniów, potrafi analizować własne działania pedagogiczne (dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze) i wskazywać obszary wymagające modyfikacji, potrafi eksperymentować i wdrażać działania innowacyjne,

3) w zakresie kompetencji społecznych: jest przekonany o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych zadań zawodowych wynikających z roli nauczyciela, ma świadomość konieczności prowadzenia zindywidualizowanych działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) w stosunku do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, ma świadomość znaczenia profesjonalizmu, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej; wykazuje cechy refleksyjnego praktyka, odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne (dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze), jest gotowy do podejmowania indywidualnych i zespołowych działań na rzecz podnoszenia jakości pracy szkoły.

Treści kształcenia

Wykłady:

Biomedyczne podstawy rozwoju człowieka oraz wychowania i kształcenia:

- Czynniki mające wpływ na biologiczny rozwój człowieka. Rozwój jakościowy i ilościowy. Genetyczne uwarunkowania rozwoju człowieka.

- Ontogeneza. Okresy rozwoju w ontogenezie. Podział ontogenezy zgodnie z różnymi kryteriami.
- Istota i znaczenie hormonów w rozwoju. Układ nerwowy i hormonalny w kształtowaniu stosunków człowieka ze środowiskiem.
- Zaburzenia prawidłowego rozwoju człowieka. Czynniki zaburzające prawidłowy rozwój. Wady wrodzone. Zespoły genetyczne i chromosomalne.
- Zaburzenia w rozwoju somatycznym. Zaburzenia wzrastania. Otyłość lub niedobory masy ciała.
- Normalność i norma jako biologiczny układ odniesienia. Proporcje ciała ludzkiego i ich zmiany. Zasady oceny wieku sylwetki, wieku kostnego, zębowego i cech płciowych. Wiek kalendarzowy a wiek rozwojowy.
- Zdrowie i ochrona zdrowia dziecka. Schorzenia dziecięce.
- Prawidłowe żywienie człowieka na różnych etapach rozwoju. Rola składników odżywczych w ustroju człowieka. Choroby cywilizacyjne a żywienie człowieka.
- Higiena psychiczna. Zapadalność na choroby i zaburzenia psychiczne. Zaburzenia zdrowia psychicznego człowieka we współczesnej cywilizacji. Depresje.
- Rozwój płciowy i wychowanie seksualne. Zainteresowania seksualne. Zagrożenia i choroby. Rozwój popędu seksualnego. Aktywność seksualna.

Charakterystyka procesów psychicznych:

- struktura i funkcje podstawowych procesów psychicznych;
- rozwój psychiczny człowieka w cyklu życia oraz zadania rozwojowe stojące przed dzieckiem w wieku przedszkolnym i młodszym szkolnym, istota rozwoju psychoruchowego oraz zjawisko dysharmonii (asynchronii) rozwojowej;
- norma rozwojowa - różnorodność ujęć, zaburzenia w rozwoju podstawowych procesów psychicznych, psychologiczne koncepcje integralnego rozwoju dziecka/ucznia;

Psychologiczne podstawy pracy nauczyciela wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej:

- modele uczenia się (koncepcje klasyczne, współczesne ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych);
- metody i techniki uczenia się z uwzględnieniem rozwijania metapoznania;
- trudności w uczeniu się i strategię ich przezwyciężania;
- metody i techniki identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań;
- bariery i trudności w procesie komunikowania się, techniki i metody usprawniania komunikacji z dzieckiem;
- świadomość społeczna i zachowania społeczne oraz ich uwarunkowania: skrypty, stereotypy, uprzedzenia, zachowania asertywne, negocjacje i rozwiązywanie konfliktów, procesy i role grupowe;
- mechanizmy kształtowania postaw dzieci i uczniów.

Inne formy zajęć – ćwiczenia warsztatowe i projektowe:

Biomedyczne podstawy rozwoju człowieka oraz wychowania i kształcenia:

- Ewolucja i kierunki rozwoju człowiekowatych. Czynniki paragenetyczne i niegenetyczne matki. Czynniki środowiskowe i ich wpływ na życie.
- Specyfika poszczególnych okresów rozwoju ontogenetycznego.
- Rozwój i funkcjonowanie systemu immunologicznego człowieka.
- Zjawisko patologii w rozwoju. Główne problemy zdrowotne dzieci i młodzieży w Polsce.
- Ocena procesów wzrastania dziecka przy zastosowaniu wybranych metod (tabel liczbowych, siatek centylowych, skorelowanych cech, metody morfograficznej i wskaźników proporcji).
- Sposoby oceny sprawności motorycznej i uzdolnień ruchowych człowieka. Metody oceny wydolności fizycznej. Ocena funkcjonalna człowieka.

Podstawy psychologii:

- rodzaje procesów psychicznych, ich uwarunkowania i znaczenie dla funkcjonowania człowieka
- natura i poziomy świadomości człowieka – wpływ doświadczeń na rozwiązywanie problemów i postawy życiowe
- rozpoznawanie wrażeń i nadanie im sensu – proces spostrzegania w aspekcie psychologicznym

Procesy myślenia i podejmowania decyzji w procesie rozwiązywania problemów indywidualnych i

społecznych

- pamięć jako podstawa tworzenia doświadczenia w człowieku
- teoria inteligencji; poziom inteligencji i sposoby jej poznawania
- rola emocji i motywacji w różnych aspektach funkcjonowania człowieka (także w sytuacji oddziaływań na drugiego człowieka)
- temperament – jego pojęcie i znaczenie w toku życia osobistego (także w sytuacji oddziaływań na drugiego człowieka)

Psychologia rozwoju człowieka:

- Podstawowe pojęcia psychologii rozwoju człowieka: filogeneza, ontogeneza, antropogeneza, rozwój, cechy rozwoju, postęp, regres;
- Zmienność ludzkiego zachowania a zmiana i rozwój, rodzaje zmian rozwojowych, zmiany uniwersalne, wspólne, indywidualne, zmiana ilościowa, zmiana jakościowa, zmiany intra - interindywidualne;
- Zegar biologiczny i zegar społeczny;
- Zasady i prawidłowości rozwoju psychicznego człowieka: czynniki rozwoju, rodzaje i klasyfikacja czynników rozwoju, dojrzewanie, uczenie się, socjalizacja, epigenetyka, czynniki teorii rozwoju, mechanizmy rozwoju, kryzysy, okresy krytyczne i sensytywne w rozwoju;
- Ekologiczne uwarunkowania rozwoju; środowisko, interakcjonizm, środowisko aktualne, mikrośrodowisko, makrośrodowisko, mikrosystem, mezosystem, egzosystem;
- Wybrane koncepcje periodyzacji życia człowieka;
- Podejścia mechanistyczne i organizmiczne do analizy rozwoju;
- Wybrane modele rozwoju psychicznego człowieka: modele zmian fazowych, modele zmian cyklicznych, modele zmian sekwencyjnych, modele zmian liniowych, modele zmian wielokierunkowych;

Psychologia osobowości:

- Specyfika problematyki osobowości i sposoby jej uprawiania. Teoria a badania kliniczne, korelacyjne i eksperymentalne. Spory wokół pojęcia „osobowość”. Cechy przedmiotu badań w teoriach psychologicznych i szczególne problemy metodologiczne. Pojęcie osoby i jego filozoficzno-psychologiczne konteksty.
- Koncepcje psychodynamiczne: determinizm, konflikt, nieświadomość. Rola popędów i źródła lęku. Geneza osobowości, znaczenie wczesnych relacji interpersonalnych. Obronne i autonomiczne funkcje ego. Konflikty i przystosowanie - potrzeby i cele.
- Teorie socjobiologiczne: wyjaśnianie zachowań na podstawie instynktu, adaptacyjne znaczenie kultury, inspiracje i kontrowersje.
- Podejście humanistyczne (specyfika badań idiograficznych), poziomy motywacji (potrzeby podstawowe i motyw samoaktualizacji), rozwój osobowości dojrzałej.
- Teorie fenomenologiczno-egzystencjalne i narracyjne: koncepcja człowieka, wartościowanie zdarzeń i konstruowanie tożsamości.
- Teorie czynnikowe - 5-czynnikowy model osobowości oraz badania leksykalne nad „wielką piątką”: uniwersalność modelu, implikacje i kontrowersje.
- Teorie uczenia się i społeczno-kognitywne: konflikt i natura emocji, modelowanie i przekonanie o własnej skuteczności, motywacja, mechanizmy autoregulacji. Kognitywne zmienne osobowościowe, teoria „oczekiwania i wartość”.

Psychologia społeczna:

- Mechanizmy wpływu społecznego. Konformizm, naśladownictwo i modelowanie a indywidualne uwarunkowania działania podmiotu.
- Spostrzeganie własnej osoby a spostrzeganie innych osób. Indywidualne i społeczne mechanizmy kształtowania się obrazu własnej osoby i struktury ja. Looking-glass self - kontrowersje dotyczące źródeł pochodzenia podstawowych elementów struktury ja. Teoria dysonansu poznawczego.
- Postawy jako element struktury osobowości. Strukturalne składniki postawy: informacje, emocje i zachowanie. Metody pomiaru postaw.
- Atrakcyjność interpersonalna i jej uwarunkowania. Teorie atrakcyjności interpersonalnej: teoria wymiany i teoria równości. Atrakcyjność interpersonalna i jej wpływ na relacje społeczne jednostki.

- Relacje interpersonalne w grupie społecznej. Kryteria definicyjne grupy społecznej. Grupy społeczne i zbiorowiska nie będące grupami. Podejmowanie decyzji: interakcja w grupie.
- Struktura procesu komunikowania. Modelowe interpretacje procesu komunikowania. Klasyczne i współczesne modele procesu komunikowania się.
- Elementy sytuacji procesu komunikowania. Klasyczne interpretacje struktury procesu komunikowania (nadawca, przekaz, kanał, odbiorca).
- Charakterystyka ograniczeń w procesie komunikowania. Uwarunkowania osobowościowe i kulturowe procesu komunikowania. Postawy, przekonania i stereotypy. Znaczenie kontekstu w procesie komunikowania. Uprzedzenia i dysonans poznawczy w relacjach społecznych.

Wybrane zagadnienia z psychologii i psychopatologii rozwoju:

- kryzysy rozwojowe i sytuacyjne;
- konflikty moralne i religijne dzieci i młodzieży;
- niezrównoważenie emocjonalne, nadpobudliwość, nerwice u dzieci i młodzieży;
- reakcje i zachowania agresywne u dzieci i młodzieży;
- patologia społeczna u dzieci i młodzieży - alkoholizm, narkomania, nikotynizm, przestępczość.

Autorefleksja i samorozwój:

- „zasoby własne” w pracy nauczyciela - identyfikacja i rozwój;
- indywidualne strategie radzenia sobie z trudnościami;
- stres i zarządzanie stresem;
- nauczycielskie wypalenie zawodowe;
- podstawy psychologii twórczości i trening myślenia kreatywnego;
- trening komunikacyjny.

Zalecana literatura

Podstawowa:

- Strelau J., Doliński D., Psychologia: podręcznik akademicki T.1 i T2, Wyd. GWP, Gdańsk 2011.
- Kalat J., Biologiczne podstawy psychologii. Wyd. PWN, Warszawa 2013.
- Zimbardo P.G., Johnson R.L., McCann V., Psychologia. Kluczowe koncepcje. T. 1 Podstawy psychologii, Wyd. PWN, Warszawa 2012.
- Aronson E., Człowiek – istota społeczna, Wyd. PWN, Warszawa 2012.
- Woynarowska B., Kowalewska A., Izdebski Z., Krystyna Komosińska K., Biomedyczne podstawy kształcenia i wychowania, Wyd. PWN, Warszawa 2010.
- Schaffer H.R., Psychologia dziecka, Wyd. PWN, Warszawa 2012.
- Przetacznik-Gierowska, M., Tyszkowa M., Psychologia rozwoju człowieka. Zagadnienia ogólne, Tom I-III. Wyd. PWN, Warszawa 2011.
- Trempała J., Psychologia rozwoju człowieka. Podręcznik akademicki, Wyd. PWN, Warszawa 2012.

Uzupełniająca:

- Maslow A., Motywacja i osobowość, Wyd. PWN, Warszawa 2013.
- Ledzińska M., Zajenkowski M., Stolarski M., Temperament i poznanie. Energetyczne i czasowe zaplecze umysłu, Wyd. Scholar, Warszawa 2012.
- Cialdini R., Wywieranie wpływu na ludzi. Teoria i praktyka, Wyd. GWP, Gdańsk 2013.
- Zimbardo P. G., Floyd L., Psychologia i życie, Wyd. PWN, Warszawa 2012.
- Kalat J.W., Biologiczne podstawy psychologii, Wyd. PWN, Warszawa 2013.

Metody i formy prowadzenia zajęć	Tak (X) / nie
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	X
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	
Wykład informacyjny	
Dyskusja	X

Praca z tekstem	X
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	X
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Metoda ćwiczeniowa	X
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Prezentacja multimedialna	X
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	X
Praca w grupach	
Praca indywidualna ze studentem (w tym tutoring)	
Hospitacje zajęć realizowanych przez nauczycieli lub innych studentów	
Samodzielne prowadzenie zajęć z dziećmi (uczniami, wychowankami)	
Inne (jakie?) -	
Metody i formy weryfikacji efektów uczenia się	Tak (X) / nie
Egzamin pisemny	X
Egzamin ustny	
Zaliczenie pisemne na zakończenie zajęć	
Zaliczenie ustne na zakończenie zajęć	
Kolokwium pisemne śródsesemtralne	
Kolokwium ustne śródsesemtralne	
Test	X
Projekt	
Esej	X
Raport	
Prezentacja multimedialna	
Udział w debacie	X
Konspekty zajęć	
Inne (jakie?) -	
Uwagi prowadzącego	
Skala ocen i sposób ustalania ocen	
Skala ocen:	Ocena ustalana jest na podstawie następującej skali:

niedostateczny (2)	Poniżej 55.00 % - ocena 2
dostateczny (3)	55.00 % i więcej - ocena 3
dostateczny plus (3,5)	60.00 % i więcej - ocena 3,5
dobry (4)	70.00 % i więcej - ocena 4
dobry plus (4,5)	80.00 % i więcej - ocena 4,5
bardzo dobry (5)	90.00 % i więcej - ocena 5